

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

יז.

עין משפט
נר מצוה

פא א (מיי) פ"א מהל'
אסור בזה הל' בנ'
טו"ש י"ד י"י קי ספיף
:א
ב (מיי) שם הל' ו טו"ש
ה"י ס"א כ"א ספיף :|
פב א מיי פ"ב מהל'
עבודת כוכבים הל' ה':

רבינו הגנאל

ואסיק' מפני שאמר לפניו
יעקב איש כפר סכניא
(נחמין) נב"ד תיבות) אנתן
זונה ומחירי כלב אסורין
לקרבן אבל לעשות מהן
בית הכסא לבתן גורל
שירי-מקום טנופת באו
ולמקום טנופת חזרו
כרכיב מאנתן זונה
קצצה ועד אנתן זונה
ישבו והרהרו לו על
דבר זה בשביל שנתיישר
בעינו ונתנה ממנו ותפשו
על זה ואמר עברתי
על מה שכתוב הרחק
מעליה דרכך זו המינות
והורשות ואל תקרב אל
פתח ביתה זו זונה
וכמה צריך להתרחק
מפתח זונה ד' אמות:
ר' פדת הוא אמר לא
אסרה תורה אלא גילוי
אסרה בתורה שגא' איש
איש אל כל שאר בשרו
על התקרו לגלות ערוה:
נראה הוה
לאחותיה אבי ידיו.
פליגא דרייה אדידיה
דהא הוא דאמר אפי'
שום קריבה בעולם אסור
מפני לך ד' אמות נזירא
סחור סחור לכרמא לא
תקרב: לעלוקה שתי בנות
לזו המינות והורשות כל
באה לא ישובין כל באי
במינות לא ישובין ואם
ישובו לא יישבו אוחות
חיים: למימרא דכל הדרד
ממנות מייט ואסיק' הני
מילי ממנות אבל עוברי
עבירה כגון הויא דאתאי
קמיה דרב חסדיא ואמר
קמיה בנה קטן מבנה גורל
כלומר בא עליה בנה
הגדול ונתכבדה ממנו
ויילדה בנה קטן וכיוצא
עוברי עבירה אם
ישובו שתי: למימרא
דהחור מן העבירות יזיה
הוי אלפזו בן דורדיא
גלה הניח זונה בעולם
כ' בשבת הרגל דבר
שמע הוה אומרין אלעזר
אבי מתקבל בתשובה
כ' והוה נישא ונותן
ברעוהו אתחנן לשימים
החמים עליהם שכתוב כן
וכן וכן כולם עד אין
הרבי תלוי אלא בתשובה
מיד חזר בתשובה והניח
ראשו בין ברכיו וגעה
בכביה עד שיצהה נשמתו
יצתה בת קול ואמרה ר'
אלעזר בן דורדיא מוזמן
לחיי העולם הזה כבה
רבי ואמר יש קנה עולמו
בשעה אחת כגון זה ולא
דיו שנחללו ונתונו אל
שקראוהו רבי מן השמים.
והא אלעזר זה בעבירה
הוה דביק וכיון הדור
ביה מית. ופיקי' התם
כיון הוהו אייק בעבירה
הרבים הוה פצי לבית
עבודת כוכבים והוה
לבי זונות אמרו גיזיל

והנאך ועליו נתפסת אמר לו עקיבא הוכרתי
פעם אחת הייתי מהלך בשוק העליון של
ציפורי ומצאתי אהד ויעקב איש כפר סכניא
שמו אמר לי כתוב בתורתכם ילא תביא
אתנן זונה [וגו'] מהו לעשות הימנו בהכ"ס
לכ"ג ולא אמרתי לו כלום אמר לי כך
לימדני [כי] מאתנן זונה קצצה ועד אתנן
זונה ישובו ממקום הטנופת באו למקום
הטנופת ולכו והנאני הדבר על ידי זה
נתפסתי למינות ועברתי על מה שכתוב
בתורה הרחק מעליה דרכך זו מינות ואל
תקרב אל פתח ביתה זו מינות ואיכא
דאמרי הרחק מעליה דרכך זו מינות והרשות
ואל תקרב אל פתח ביתה זו זונה וכמה
אמר רב חסדא ארבע אמות ורבנן [האי]
מאתנן זונה מאי דרשי ביה כדבר חסדא
דאמר רב חסדא כל זונה שנסכרת לבסוף
היא שוכרת שנאמר ובתתך אתנן ואתנן
לא נתן לך [ותהי להפך] ופליגא דרבי פדת
דא"ר פדת לא אסרה תורה אלא קריבה של
גלוי עריות בלבד שנא' איש איש אל כל שאר
בשרו לא תקרבו לגלות ערוה עולא כי הוה
אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחתיה אבי
דייהו ואמרי לה אבי חדייהו ופליגא דרידיה
אדידיה דאמר עולא דקריבה בעלמא אסור
משום לך אמרין נזירא סחור סחור
לכרמא לא תקרב לעלוקה שתי בנות הב
מאי הב אמר מר עוקבא [קול] שתי
בנות שצועקות מגיהנם ואומרות בעוה"ז
הבא הבא ומאן ניהו מינות והרשות איכא
דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא קול
גיהנם צועקת ואומרת הביאו לי שתי בנות
אורחות חיים וכי מאחר שלא שבו היכן ישיגו ה"ק ואם ישובו ולא ישיגו
אורחות חיים למימרא דכל הפורש ממינות מיית והא היא דאתאי לקמיה
דרב חסדא ואמרה ליה קלה שבקלות עשתה בנה הקטן מבנה הגדול ואמר
לה רב חסדא מרחו לה בוודתא ולא מתה מדקאמרה קלה שבקלות עשתה
מכלל דמינות [נמו] הויא בה ההוא דלא הדרא בה שפיר ומש"ה לא מתה
איכא דאמרי ממינות אין מעבירה לא והא היא דאתאי קמיה דרב חסדא
וא"ל [ר"ח זווידו] לה זווידתא ומתה מדקאמרה קלה שבקלות מכלל דמינות
נמו הויא בה ומעבירה לא והתניא אמרו עליו על ר"א בן דורדיא שלא הניח
זונה אחת בעולם שלא בא עליה פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי
הים והיתה נוטלת כים דינרין בשכרה נטל כים דינרין והלך ועבר עליה
שבעה נהרות בשעת הרגל דבר הפיחה אמרה כשם שהפיחה זו אינה
חוזרת למקומה כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה הלך וישב
בין שני הרים ובעות אמר עליהם ועבעות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד
שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר כי ההרים ימושו והגבעות
תמוטינה אמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים אמרו עד שאנו מבקשים
עליך נבקש על עצמנו שנאמר כי שמים כעשו נמלחו והארץ כבגד תבלה
אמר חמה ולבנה בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש
על עצמנו שנאמר וחפרה הלבנה ובושה החמה אמר כוכבים ומזלות בקשו
עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר
ונומקו כל צבא השמים אמר אין הדבר תלוי אלא בי הגיהן ראשו בין ברכיו
וגעה בכביה עד שיצהה נשמתו יצתה בת קול ואמרה ר"א בן דורדיא מוזמן
לחיי העולם הבא [והא הכא בעבירה הוה ומית] התם נמי כיון דאביק בה טובא
כמינות דמאי ככה רבי ואמר יש קנה עולמו בכמה שנים ויש קנה עולמו
בשעה אחת ואמר רבי לא דיין לבעלי תשובה שמקבלין אותן אלא שקורין
אותן רבי ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא ממו להנהו תרי שבילי
כוכבים וחד פצי אפיתחא דבי זונות אמר ליה חד לחבריה גיזיל אפיתחא דעבודת כוכבים
דנכים

הנאך. ישר [הדבר] צעיק: לכן גדול שפירש מצינו לפני יוס
הכפויים ללשכת פרהדרין ושם היו מתקנים לו כל זרכיו: והרשום.
שולטנות שנותנין עיניהן צבעלי ממון להרגן ולטול ממון:
ורצנן. דלית להו האי דבר מינות
צעני כל ושוכרתן. והכי משמע מאתנן
זונה קצצה קצצה מאתנן הזונה
וצאתנן זונה רצצה קצצה ופליגא
דרכי פדת. הני ארבע אמות דרז
חסדא: אבי ידיו. צורעותיהן:
אבי חדייהו. מזה. דרך בני אלס
כשיואלין מצינו הכנסת מיד הוה
נושק לאבי ולאמו ולגדול ממנו
לזרכוזה או צפס לדי [משום כבוד]:
שצועקות מגיהנס. על רוצ יסורי
גיהנס: מינות. צועקת הזא תקרובת
לעודת כוכבים: רשום. צועקת הזא
ממון ודורונוט ולריונא ומס למלך: לא
ישוון. כל המשמתיים לעודת כוכבים)
אמר שנצבון צמינות אינס שצין ואס
שצין ממחרין למוט מתוך זרה וכפיית
יכרס וזו גזירת מלך עליהם למוט:
קלה שצקלוס. עבירה קלה שצידה
זו היא שעשתה צנה קטן מצנה [גדול
צנה] הגדול צא עליה והולידה ממנו
צנה הקטן וצאה לקבל דין ולשוב
צמתצוזה: צוורהא. מכריכין. צידה
לדרך [צמאשית מצ] מתרגמינן זווידן
לאורחא ומכריכין הן צידה לדרך
מתים: ה"ג מדקאמרה קלה שצקלוס.
ולא מתה אסתפתא היא. ואיכא דמומצי
הכי אמינוט אין מעבירה לא והא
היא דלמיה כ' ומתה ומשעינן
מדקאמרה קלה שצקלוט מכלל דמינות
נמי הוה צה ומשום הכי מתה:
הרגל דכ. תשמיש. הרגל המתלה
כמו [צמט פ"ג מ"ג] מרגילין את
הדלס לערוה ממשעיין [והיינו המתלהן]:
הפיחה. רוח: פלי אפיתחא דעזודס
כוכבים. פתוח לפתח עבודת כוכבים
כמו [מהלס כז] פתו עלי פיחה:
דנכים

(א) [נכ"ס]: אחד מתלמידי
ישו הנוראן (ג) [נכ"ס]:
למדינת יפו גולדני, (ד) [נכ"ס]:
ג"א. (ה) [נכ"ס]: [למקמן נמו]
[ש"ל]. (ו) [נכ"ס]: [למקמן נמו].
(ז) [נכ"ס]: [נכ"ס]: [למט'
לעבודת כוכבים, ט) ס"י,
(י) [נכ"ס]: [רשע], (יא) [נכ"ס]:
מוספות מנהלה כ"ב. ד"ה
אמר יעקב ור"א, (ל) [נכ"ס]:
נוסף: לפסול מקום ארמא
(מ) [נכ"ס]: [שבת קמ"א]:
מר בני יוסף, (נ) [למקמן ע"צ]
ד"ה לבית אמרין, (ס) [נכ"ס]:
מס' מילין. ד"ה אמר,.

תורה אור השלם

1. לא תביא אתנן זונה
ומחירי כלב בית ??
אלהך לקבל גורל כי
תועבתי ?? אלהך כג ע"ט
שעיהם: דברים כג ע"ט
וְכָל פְּסִילֵיהֶּם יִחַוּ וְכָל
אֲתַנְיָהּ יִשְׂרָפֵהּ בַּאֲשׁוֹר וְכָל
עַצְבֵיהֶּם אֲשִׁים שְׂמָקָהּ כִּי
מֵאֲתַנָּן זוֹנָה קִצְצָה וְעַד
אֲתַנָּן זוֹנָה יִשְׁוֹבֵהּ.
2. הרחק מעליה דרכך
ואל תקרב אל פתח ביתה
ואל תקרב אל פתח ביתה
זו זונה והורשות אל
פתח ביתה זו זונה
וכמה צריך להתרחק
מפתח זונה ד' אמות:
ר' פדת הוא אמר לא
אסרה תורה אלא גילוי
אסרה בתורה שגא' איש
איש אל כל שאר בשרו
על התקרו לגלות ערוה:
נראה הוה
לאחותיה אבי ידיו.
פליגא דרייה אדידיה
דהא הוא דאמר אפי'
שום קריבה בעולם אסור
מפני לך ד' אמות נזירא
סחור סחור לכרמא לא
תקרב: לעלוקה שתי בנות
לזו המינות והורשות כל
באה לא ישובין כל באי
במינות לא ישובין ואם
ישובו לא יישבו אוחות
חיים: למימרא דכל הדרד
ממנות מייט ואסיק' הני
מילי ממנות אבל עוברי
עבירה כגון הויא דאתאי
קמיה דרב חסדיא ואמר
קמיה בנה קטן מבנה גורל
כלומר בא עליה בנה
הגדול ונתכבדה ממנו
ויילדה בנה קטן וכיוצא
עוברי עבירה אם
ישובו שתי: למימרא
דהחור מן העבירות יזיה
הוי אלפזו בן דורדיא
גלה הניח זונה בעולם
כ' בשבת הרגל דבר
שמע הוה אומרין אלעזר
אבי מתקבל בתשובה
כ' והוה נישא ונותן
ברעוהו אתחנן לשימים
החמים עליהם שכתוב כן
וכן וכן כולם עד אין
הרבי תלוי אלא בתשובה
מיד חזר בתשובה והניח
ראשו בין ברכיו וגעה
בכביה עד שיצהה נשמתו
יצתה בת קול ואמרה ר'
אלעזר בן דורדיא מוזמן
לחיי העולם הזה כבה
רבי ואמר יש קנה עולמו
בשעה אחת כגון זה ולא
דיו שנחללו ונתונו אל
שקראוהו רבי מן השמים.
והא אלעזר זה בעבירה
הוה דביק וכיון הדור
ביה מית. ופיקי' התם
כיון הוהו אייק בעבירה
הרבים הוה פצי לבית
עבודת כוכבים והוה
לבי זונות אמרו גיזיל